

اصول تنظیم و کنترل بودجه

تألیف:

احمد سعدی

عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی - اراک - سما

دکتر منصور زارعی

مدرس دانشگاه

سرشناسه	: سعیدی، احمد، ۱۳۴۴ -
عنوان و نام پدیدآور	: اصول تنظیم و کنترل بودجه / تألیف احمد سعیدی، منصور زارعی.
مشخصات نشر	: اراک: ذوق لطیف، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	: ۸۳ ص.: جدول.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۹۹۲۷۴-۷-۲
وضعیت فهرست نویسی: فیپا	
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۸۹.
موضوع	: بودجه‌ریزی — ایران
موضوع	: Budget process -- Iran
موضوع	: بودجه برنامه‌ای — ایران
موضوع	: Program budgeting -- Iran
موضوع	: بودجه — ایران
موضوع	: Budget -- Iran
شناسه افزوده	: راء س ه ر
رده بندی کنگره	: J [۱۵۴] ۱۳ الف ۶ ۱۳۹۸
رده بندی دیویی	: ۳۵۲/۴۸۰۹۵۵:
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۶۰۶۰۷۵

اصول تنظیم و کنترل بودجه

تألیف: احمد سعیدی، دکتر منصور زارعی

ناشر: انتشارات ذوق لطیف

نوبت و سال چاپ: اول / ۱۳۹۷

شمارگان: ۱۰۰۰

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۹۲۷۴-۷-۲

بها: ۱۸۰۰۰ تومان

حق چاپ محفوظ است

مقدمه

ابتدا به تعریف سه واژه اقتصاد، مدیریت و بودجه می‌پردازیم.

اقتصاد: علم دارة منابع کمیاب علم اقتصاد گفته می‌شود.

مدیریت: فرآیند هر مسکن کردن منابع انسانی، مالی و مادی برای رسیدن به یک هدف مشخص را مدیریت گزینند.

بودجه به زبان ساده یعنی تنظیم دخل و خرج.

هر سه مقوله دارای یک وجه مشترک بوده و هر سه بیان می‌دارند که منابع کمیاب هستند یا به عبارتی منابع محدود بوده و نیازهای بشر نامحدود است لذا هر سه مقوله به دنبال آن هستند که از این منابع محدود حداکثر استفاده برای پوشش نیازهای نامحدود بشری به عمل آید. همان طور که یک خانواده ملزم به تنظیم دخل و خرج خود می‌باشد؛ یک دولت ملزم به تنظیم دخل و خرج مملکت خواهد بود و هیچ دولتی نمی‌تواند ادعا کند که می‌تواند بدون بودجه‌ریزی به کار خود ادامه دهد. به عبارتی بودجه آینه تمام نمای اهداف و سیاست‌ها و تنظیمی‌های دولت می‌باشد. بودجه از گذشته تا کنون، از لحاظ شکل، محتوا، حدود و شمول و شرایط محسوسی یافته تا جایی که امروزه به عنوان یک ابزار بسیار مهم مدیریتی جهت اداره یک کشور محسوب می‌شود.

فهرست مطالب

۱.....	فصل اول: کلیات
۱.....	کلیات به چه.....
۱.....	دولت و سر تحول وظایف آن.....
۲.....	نظریه‌های اقتصاد در مورد نقش دولت.....
۳.....	وظایف یا نقش‌های دولت در اقتصاد.....
۴.....	هزینه‌های دولت در خدمات اجتماعی.....
۵.....	اهمیت بودجه.....
۵.....	ضرورت بودجه و بودجه نویسی.....
۷.....	فصل دوم: تعاریف و اصول بودجه
۷.....	معنای لغوی بودجه.....
۷.....	تعاریف عادی از بودجه.....
۸.....	تعاریف قانونی بودجه.....
۹.....	تعاریف بودجه از جنبه سیاسی - اقتصادی - مدیریت.....
۱۰.....	تاریخچه بودجه در ایران.....
۱۰.....	دیدگاه‌های بودجه.....
۱۱.....	دریافت‌ها و هزینه‌های دولت.....
۱۲.....	انواع درآمدها و هزینه‌های مندرج در بودجه بانکها.....
۱۲.....	بودجه بانکها و اقلام منابع و مصارف آن.....
۱۳.....	هزینه‌های دولت.....
۱۵.....	- بازپرداخت اصل وام‌های خارجی و تعهدات.....
۱۵.....	منابع و مصارف بودجه.....
۱۸.....	هزینه‌های دولت.....
۲۰.....	خلاصه بودجه کل کشور.....
۲۱.....	لایحه بودجه سال ۸۳ و ۸۴ کل کشور (ارقام به میلیارد ریال).....
۲۲.....	اصول بودجه.....

۲۵.....	تبادل پولی
۲۶.....	انواع کسر بودجه
۲۶.....	کسر بودجه اداری
۲۶.....	کسر بودجه ناشی از اوضاع و احوال اقتصادی
۲۶.....	کسر بودجه مربوط به ساختمان اقتصادی
۲۶.....	سیاست‌های اجرایی تأمین کسر بودجه

۲۹..... فصل سوم: یکل بودجه

۲۹.....	مراحل بودجه (سیکل بودجه، دوره بودجه)
۲۹.....	مرحله تهیه و تنظیم و پیشنهاد بودجه
۳۰.....	تهیه و تنظیم بودجه در شرکت‌های دولتی
۳۰.....	مرحله تصویب بودجه
۳۱.....	مرحله اجرای بودجه
۳۲.....	تخصیص اعتبار مصوب
۳۲.....	مصرف اعتبار
۳۲.....	مرحله چهارم، مرحله اجرای بودجه
۳۳.....	تنخواه‌گردان، پیش پرداخت و علی الحساب
۳۴.....	تنخواه‌گردان خزانه
۳۴.....	تنخواه‌گردان استانی
۳۴.....	تنخواه‌گردان حسابداری
۳۴.....	تنخواه‌گردان پرداخت
۳۴.....	پیش پرداخت‌ها
۳۴.....	علی الحساب
۳۵.....	مرحله اجرای بودجه در شرکت‌های دولتی
۳۵.....	معاملات دولتی
۳۵.....	مرحله نظارت بر بودجه
۳۷.....	تفریغ بودجه
۳۷.....	هدف‌های تفریغ بودجه
۳۸.....	مرحله کنترل بودجه در شرکت‌های دولتی

۳۹..... فصل چهارم: بخشنامه و دستورالعمل بودجه سال ۱۳۹۸

۴۰.....	بخشنامه بودجه ۱۳۹۸
۴۹.....	پیش‌بینی درآمدها و هزینه‌ها

۵۰	تعریف مالیات از دیدگاه دولت
۵۰	انواع مالیات
۵۱	روش سال ماقبل آخر
۵۱	روش افزایش متوسط
۵۱	روش چند ماهه به کل سال
۵۲	روش کشش درآمد ها
۵۳	بودجه ریزی متداول
۵۳	بودجه ریزی افزایشی
۵۳	بودجه ریزی برآمده ای
۵۳	بودجه ریزی مالیات
۵۴	بودجه ریزی بر مبنای صفر
۵۴	بودجه ریزی طرح و برنامه

فصل پنجم: طبقه بندی بودجه ۵۷

۵۷	انواع طبقه بندی بودجه
۵۸	درآمدهای اختصاصی
۵۸	درآمد شرکت های دولتی
۵۸	طبقه بندی بر اساس فصول هزینه
۵۹	طبقه بندی بر اساس مواد هزینه

فصل ششم: سازمان های بودجه ای ۶۳

۶۳	طبقه بندی سازمانی در ایران
۶۵	طبقه بندی اقتصادی
۶۵	سازمان های بودجه ای

فصل هفتم: خصوصیات بودجه ۶۹

۶۹	نیاز به بودجه بندی در سازمان ها
۶۹	لایحه بودجه
۶۹	خصوصیات قانون بودجه
۷۱	انواع بودجه تقدیمی به مجلس
۷۱	لایحه بودجه کل کشور
۷۱	لوايح بودجه موقت (یک یا دوماه یا سه ماه)
۷۱	لایحه اصلاح بودجه کل کشور
۷۱	لایحه متمم بودجه

۷۲	شور در لایحه بودجه
۷۲	موارد خاص در تصویب بودجه
۷۲	بودجه و اقتصاد
۷۲	آثار اقتصادی کسری بودجه

۷۵	فصل هشتم: مسائل و مشکلات بودجه‌ریزی در ایران و کشورهای فقیر
۷۵	مسائل و مشکلات بودجه‌ریزی در ایران
۷۹	بودجه‌بندی در کشورهای فقیر
۸۰	عواقب بی‌رانگی بوم شدید
۸۰	یارانه
۸۱	یارانه مصرفی یا رانه تولیدی
۸۱	یارانه نقدی یا کالشی
۸۳	فهرست و منابع